

Govor veleposlanika Japana, Keiji Idea, u saboru
Sastanak s članovima Odbora za vanjsku politiku
(19. svibnja 2016.)

Sretan sam što sam danas ovdje. I hvala vam na pozivu. Posebno se zahvaljujem gospodinu Mlaku na organizaciji.

Danas ću govoriti o japansko-hrvatskim gospodarskim odnosima te o prilikama i izazovima.

Mislim da je posjet hrvatskog premijera, gospodina Milanovića, Japanu u lipnju prošle godine bio vrlo uspješan te je dogovoreno s premijerom Abe-om da ćemo raditi na promociji gospodarske suradnje. Sada je vrijeme da stvorimo konkretne rezultate.

(O japanskoj ekonomiji)

Kada govorimo o bruto domaćem proizvodu (GDP), Japan je treći po veličini u svijetu.

Desna tablica pokazuje ukupne investicije. Japan kao zemlja ulagač zauzima šesto mjesto u svijetu.

(Japanska ulaganja u Kini i «Hollowing out (Gubljenje)»)

Na primjer, japanske tvrtke osnovala su mnogo tvornica u Kini. Zna li koliko Kineza radi u japanskim tvornicama u Kini? Njih je ukupno devet milijuna. Taj broj je spomenuo kineski ministar trgovine. To znači da su mnoge japanske tvornice prestale raditi u Japanu i preselile u Kinu. Time je Japan izgubio jedan dio svoje industrijske djelatnosti. Tu smo pojavu nazvali «Hollowing out (Gubljenje)».

(Kreiranje posebnih eksperimentalnih gospodarskih zona)

Premijer Abe poduzeo je određene mjere za revitalizaciju japanskog gospodarstva u svrhu poticanja novih poslova, uvedene su nove ideje, a jedna od njih je kreiranje posebnih eksperimentalnih gospodarskih zona u kojima je lakše obavljati posao.

Na primjer, carinski uredi otvoreni su 24 (dvadeset i četiri) sata.

Lakše dobivanje radnih dozvola.

Reforme u pravilima zapošljavanja.

Kreiranje robot-taxi gradova u kojima vozači nisu ljudi.

Kreiranje grada dronova, gdje dronovi dostavljaju robu.
Čak i lakše lansiranje raketa.

(Japanska ulaganja u poslovanje tunom)

Sada ću govoriti o japansko-hrvatskim gospodarskim odnosima.
Japan uvozi svake godine oko 2000 (dvije tisuće tona) tune iz Hrvatske.
Prošle godine japanska tvrtka J-Trading uložila je 40 (četrdeset) milijuna dolara u poslovanje tunom u Hrvatskoj. Japansko veleposlanstvo zajedno sa ministrom turizma i gradom Zadrom pokrenulo je organizaciju «Tuna i sushi festivala» u Zadru.

(Mali broj turističkih vodiča koji govore japanski)

Svake godine Hrvatsku posjeti oko 50 (pedeset) tisuća japanskih turista. No, samo oko 10 (deset) službenih hrvatskih vodiča govori japanski jezik. Zašto tako malo? Naravno, kad bi vodiča bilo više, bilo bi više i japanskih turista. S tim u vezi, imamo nekoliko prijedloga. Prvo, potaknuti učenje japanskog jezika na visokim učilištima. Volio bih kada bi Ministarstvo obrazovanja i sabor osigurali mjesta profesora i docenta na sveučilištima. Drugo, da se strancima koji nisu stanovnici Europske Unije omogući da rade kao turistički vodiči. Prema hrvatskom zakonu, Japanci ne mogu čak ni polagati ispit za turističkog vodiča ovdje u Hrvatskoj. U isto vrijeme, turistički vodiči iz Europske Unije slobodno mogu obavljati posao po cijeloj Hrvatskoj. Primjerice, japanski državljanin može dobiti dozvolu za turističkog vodiča u Austriji i slobodno raditi u Hrvatskoj s tom dozvolom. Suprotno tome, hrvatski turistički vodiči limitirani su na rad samo u gradu ili regiji u kojoj su položili ispit. U svakom slučaju, ako bude više turističkih vodiča sa znanjem japanskog jezika, bit će više japanskih turista u Hrvatskoj, čak i tijekom zime. A to je win-win situacija.

(Diskriminirajući teret za japanske investitore)

Također želim istaknuti da su japanski poslovni ljudi koji pokreću posao u Hrvatskoj u nepovoljnom položaju. Prema hrvatskom Zakonu o strancima, državljani- ulagači iz zemalja izvan Europske Unije trebaju zaposliti 3 (tri) Hrvata kako bi dobili radnu dozvolu, a potom još 5 (pet) Hrvata kako bi mogli zaposliti jednu osobu koja dolazi iz zemlje izvan EU. Ovaj propis odnosi se samo na državljane zemalja izvan Europske Unije. Ovo obeshrabruje

japanske poslovne ljude od pokretanja poslovanja u Hrvatskoj. Razumijem da ne želite jeftinu radnu snagu i potencijalni kriminal iz inozemstva, no trebate pozvati dobre investitore. Potrebno je unaprijediti i sofisticirati ovakav sustav.

(Centar - Yazaki za istraživanje i razvoj u Zagrebu)

Jedina uspješna poslovna priča između Japana i Hrvatske u industrijskom proizvodnom sektoru je centar - Yazaki za istraživanje i razvoj u Zagrebu. Oko 120 (sto dvadeset) hrvatskih inženjera radi u centru. Molim Vas da posjetite ovaj centar. Centar uključuje samo istraživanje i razvoj, ali ne i proizvodnju. Zašto?

(Projekt modernizacije elektrane Plomin)

O projektu modernizacije elektrane Plomin već se niz godina raspravlja i prepoznat je kao jedan od strateški važnih projekata hrvatske vlade. Japanska firma Marubeni već je spremna sudjelovati u tom projektu. Taj će projekt biti najvažnija green-field investicija u povijesti Hrvatske. Ako zatvorite elektranu Plomin 1 (jedan) i osposobite elektranu Plomin C, emisija sumpornog oksida (SO_x) i dušičnog oksida (NO_x) bit će smanjena. Ukoliko se ovaj projekt realizira uspješno, percepcija japanskog poslovnog svijeta pozitivno će se promijeniti u odnosu na Hrvatsku.

Predstavnici tvrtke Marubeni rekli su mi da je do sada već potrošeno 7 milijuna Eura za pripremu ovog projekta. Japanska strana bit će jako oštećena ukoliko ne dođe do konkretnih rezultata. No, ja mislim da će nastati još veća šteta ukoliko Hrvatska nastavi gubiti vrijeme i energiju bez ikakve realizacije. Iskreno se nadam da će nova Vlada potvrditi da nastavlja s realizacijom ovog projekta u što kraćem roku.

(LNG terminal)

Japanske firme također su spremne sudjelovati u izgradnji LNG terminala. LNG poslovanje u svijetu praktički je započeo Japan. Čekamo detaljan plan ovog projekta.

(Ulaganja japanskih tvrtki u istočnoj Europi)

Japan, Koreja i ostale zemlje osnovala su mnogo tvornica u vašim susjednim zemljama. Ove zemlje stavile su prioritet na učenje japanskog jezika.

Japanske tvrtke zapošljavaju 46 (četrdeset šest) tisuća ljudi u Češkoj, 32 (trideset dvije) tisuće u Rumunjskoj, 30 (trideset) tisuća u Poljskoj, 24 (dvadeset četiri) tisuće u Mađarskoj i tako dalje.

Agencije za promoviranje investicija u vašim susjednim zemljama aktivno se trude privući investicije iz Japana. Češka, Slovačka, Mađarska i Srbija čak su izradile letak na japanskom jeziku upućen potencijalnim japanskim investitorima.

Takve investicije pomažu zemljama da povećaju izvoz dobara.

(Suradnja s Ujedinjenim Kraljevstvom na izgradnji brzog vlaka)

Japanska tvrtka izgradit će brzu željeznicu u Ujedinjenom Kraljevstvu. Japanske tvrtke proizvest će više od 800 (osamsto) vagona u Velikoj Britaniji. Moj san je da se takav projekt realizira između Japana i Hrvatske.

(Suradnja u nuklearnom poslovanju)

Japanske tvrtke imaju čvrsto mjesto u nuklearnom poslovanju. Kada odlučite o sudbini nuklearne elektrane Krško, slobodno nam recite.

(Slobodna trgovina i olakšavanje trgovine)

Trenutno Japan stvara prostore slobodne trgovine (FTA) s partnerima. Nadam se da će uskoro pregovori između Japana i Europske Unije biti uspješno završeni.

Što se tiče trgovine, također moram reći da hrvatska Carinska uprava mora biti više prijateljski orijentirana prema poslovnim subjektima. Donijela je pomutnju u poslovanju donošenjem Pravilnika o posebnom porezu na motorna vozila. Spomenuo sam ovaj problem u svojim nedavnim intervjuima u "Nacionalu" i "Expressu". Volio bih da saborski zastupnici obrate pozornost na ovaj problem.

(Zaključak)

- (1) Trebamo zaustaviti/zaobići „Hollowing out“. Proizvodnja je nužna svima.
- (2) Definirajte svoju strategiju, donesite odluku i provedite je na vrijeme. "Vrijeme je novac."

(3)Natječite se sa susjedima u privlačenju stranih ulaganja. Nemojte čekati, idite u inozemstvo kako bi privukli ulagače.

(4)Nastavite s regulatornim reformama kako bi postali privlačni ulagačima.

(5)U doba globalizacije i sporazuma o slobodnoj trgovini, nemojte se usko držati svoje regije, trebate surađivati na globalnoj razini.

(6)Japan je spreman surađivati, posebice u područjima gdje je jak i ima komparativnu prednost (proizvodnja, visoka tehnologija, dovođenje većeg broja japanskih turista.).

=Kraj=